

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ วิเคราะห์ประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ของปัจจัยสาเหตุ และสร้างรูปแบบการเสริมสร้างความสามารถเชิงสมรรถนะในการใช้ระบบสารสนเทศทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและลงทุนธุรกิจการค้าชายแดน ผู้ให้ข้อมูลหลักคือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและลงทุนธุรกิจการค้าชายแดนในจังหวัดอุดรดิตถ์ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ประกอบการในแขวงไซยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์สมการถดถอย

ผลการวิจัยพบว่า ภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการใช้ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ ที่มีการประมวผลโดยหน่วยงานกลาง และส่วนใหญ่มีการพัฒนาระบบสารสนเทศขององค์กรในรูปแบบของเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ ส่วนภาคเอกชนมีการใช้ระบบสารสนเทศร่วมกับภาครัฐและในกรณีส่งออกสินค้าจุดผ่านแดนถาวรภูมู่มีการบันทึกข้อมูลในระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์

ทางด้านประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางธุรกิจในการส่งเสริมและการลงทุนธุรกิจการค้าชายแดนจำแนกตามชนิดสารสนเทศพบว่า สารสนเทศด้านการบัญชีและการเงินมีประสิทธิภาพการใช้งานสูงสุด รองลงมาคือ สารสนเทศด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สารสนเทศด้านการตลาด และสารสนเทศด้านการผลิตและบริการ ตามลำดับ และชนิดสารสนเทศดังกล่าวมีความสัมพันธ์เป็นบวก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.59-0.87 ขณะที่ประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศในภาพรวมมีน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพบว่า ชนิดสารสนเทศสามารถอธิบายผลของการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการส่งเสริมและลงทุนธุรกิจการค้าชายแดนได้ร้อยละ 51.3

ขณะที่ประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางธุรกิจในการส่งเสริมและการลงทุนธุรกิจการค้าชายแดนจำแนกตามปัจจัยสาเหตุพบว่า มิติด้านเวลามีประสิทธิภาพการเป็นสาเหตุสูงสุด รองลงมาคือ มิติด้านกระบวนการ มิติด้านรูปแบบ และมิติด้านเนื้อหา ตามลำดับ และปัจจัยสาเหตุดังกล่าวมีความสัมพันธ์เป็นบวก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91-0.95 ขณะที่ประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศในภาพรวมนั้น มิติด้านเวลา มีน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพบว่า ปัจจัยสาเหตุสามารถอธิบายผลการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการส่งเสริมและลงทุนธุรกิจการค้าชายแดนได้ร้อยละ 44.9

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการสารสนเทศทางธุรกิจการค้าส่งเสริมและลงทุนธุรกิจการค้าชายแดนของผู้ให้ข้อมูล 3 ลำดับแรกพบว่า มีความต้องการสารสนเทศเกี่ยวข้องกับข้อมูลกฎหมายแรงงาน

และอัตราค่าจ้างแรงงานของการค้าชายแดน รองลงมาคือสารสนเทศเส้นทางการขนส่งสินค้าจังหวัดอุตรดิตถ์-แขวงไซยะบูลี และข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวในเส้นทางอุตรดิตถ์-แขวงไซยะบูลี ตามลำดับ

สำหรับรูปแบบการเสริมสร้างความสามารถเชิงสมรรถนะในการใช้ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า มีรูปแบบการพัฒนาจำแนกออกเป็น ความสามารถหลัก (Core Competency) ความสามารถในการบริหารจัดการ (Management Competency) และความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งงาน (Job Competency) ที่เป็นทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ การเข้าถึงระบบสารสนเทศทางธุรกิจ และทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศ และต้องจำแนกตามกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ประกอบการภาครัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการใช้ระบบสารสนเทศทางธุรกิจควรมีศูนย์กลางที่มีการนำข้อมูลเข้าและการประมวลผลร่วมกันและมีการแบ่งบทบาทหน้าที่การนำเข้าข้อมูลตามพันธกิจขององค์กรและพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อความเป็นเอกภาพและสามารถทวนสอบย้อนกลับของข้อมูล และควรมีรูปแบบการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะที่ประกอบด้วย ตัวแทนภาครัฐ ภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ และภาควิชาการ ที่เรียกว่า “Mr.Phudoo” โดยมีบทบาทเป็นแกนเชื่อมประสานการทำงานในระดับพื้นที่และชั้นนำเชิงยุทธศาสตร์การส่งเสริมและการลงทุนการค้าชายแดนร่วมกับภาคีการพัฒนาอื่นๆ

คำสำคัญ: จุดผ่านแดนถาวรภูตู๋ ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ ความสามารถเชิงสมรรถนะ

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the application features of business information systems, to analyze efficiency and causal factors, and to create a model used to develop the competency of the system utilization related to promotion and investment in border trade. The primary informants in the study included both private and public sectors, local governments, and entrepreneurs both in Uttaradit, Thailand and in Xaignabouli, The Laos People's Democratic Republic. The instruments used to collect data for the study included an interview protocol, a questionnaire, and data analyze by percentage, standard deviation, coefficient correlation, and regression.

The findings of the study showed that public sectors, private sectors, and local governments utilized the business information systems processed by central authorities. Moreover, most of the organizations developed their information systems through websites to disseminate the information and public relations. However, private sectors connected their business information systems with public sectors' to share the information with each other. When goods were exported through Phudoo international point of entry, the data were recorded in customs' electronic systems.

By the types of information, the results of effective utilization of the systems were found that the effective use of accounting and financial information was at the highest level, of human resource information, of marketing information, and of production and service information respectively. Those types contained a positive coefficient correlation with 0.59 – 0.87, but their average scores of the effective uses were at the fair level. The result of the regression analysis indicated that 51.3 percent described by the types of the information was the result of the information application.

By the causal factors, the results of effective utilization of the systems were found that the factor that caused the information utilization to be the highest efficiency was a time dimension, a process dimension, a model dimension, and a content dimension respectively.

The causes contained a positive coefficient correlation with 0.91-0.95. By an average, the total score of the time dimension was at the high level. The rest of those

were at the faire level. The results of the regression analysis showed that 44.9 percent of the information application was a result described by those causal factors.

In terms of the information systems demanded, based on the informants, the first priority of the informational needs was the need of information about labor law and wage rates of the border trade, about the routes used to transport goods from Uttaradit to Xaignabouli, and about tourist attractions along the routes from Uttaradit to Xaignabouli respectively.

By the models to enhance the competency of the information utilization, the results showed that the patterns of the development can be classified into categories: a core competency, a management competency, and a job competency that include knowledge, perception, the business information approaches, and the information application skill. By target groups including entrepreneurs, public sectors, private sectors, and local governments, a center to input and to process the data and the corroboration of data input as the organizations' obligations and their areas to be unique and to review the data are required. The organizations would also have the models of administration and management based on their groups that consist of government agents, private agents, entrepreneurs, and an academic part called Mr. Phudoo that play a role in a coordinator for working at the area level and in a guide of the strategies for promotion and investment in the cross-border trade with other development parties.

Keywords: Phudoo international point of entry, business information systems, competency